

Testamenten van 1692, 1698 en 1706

*Toelichting: in mijn boek **Anna van Ewsum. Haar afkomst, haar leven, haar wereld** vertel ik (2e druk, 2017, p. 149; 1e druk, 2013, p. 193) dat ik het testament (codicil) van Anna's tweede echtgenoot Georg Wilhelm von Inn- und Kniphausen ('van In- en Kniphuisen') van 1692 niet in de Groninger Archieven kon vinden. Die van 1698 en 1706 kende ik al wél. H. Brouwer uit Groningen (auteur van het boek 'Een grote hoop verrot holt en dog weijnig beenderen') wees me er in april 2023 op dat hij het wél had gevonden (als 'bijvangst'), via de website Familysearch. Dankzij deze melding kon ik - eindelijk - zien wat erin staat. Dat blijkt eigenlijk niet echt een nieuw licht op de zaak te werpen. In 1692 al eigende Georg Wilhelm zich in feite Nienoord toe, zo staat erin vermeld, tegen de wens van Anna - zoals na Georgs dood zou blijken.*

Georg Wilhelm bepaalt in alle drie de testamenten een fidei commis (= hij geeft aan dat zijn erfenis, onder andere Nienoord, altijd bij elkaar moet blijven, "tot in den hondersten graet").

Hieronder volgen de complete teksten van alle drie de testamenten, van 1692, 1698 en 1706. Die van 1692 en 1698 lopen niet zover uiteen, en daarom heb ik de tekst van 1692 aangehouden. In **blauw** (stukken tekst die wel in 1698 erin staan, maar niet in 1692) en **rood** (wel in 1692, niet in 1698) zijn de verschillen door mij aangegeven. Ik ga hierbij voorbij aan diverse kleine, onbelangrijke spellingsverschilletjes.

(- - - - = paginagrens in het testament)

Testament van 1692 en 1698

Wij Stadthouder ende Hooftmannen van wegen (in 1698: *Wij Borgemeesteren ende Hooger Overheit ende heerlickheid der Stadt Raadt in Groningen, Betüigen...*) Groningen ende Ommelanden betuigen met desen openen versegelden brieve, dat voor ons gecompareert (= *verschenen*) is de Heer Georg Wilhelm van Kniphuisen Heer van Nijenoort ende des Landes Vredwolt (in 1698: *'De Hoog en Welgeboren Heer Georgh Wilhelm Graaff van In en Kniphúisen...*) gaende staende ende syns verstants wittig verklaerende, dat hij overdenckende de seeckerheit des doots ende de onseeckere uyre van dien, goedt gedacht hadde niet eerder uit dese werelt te scheiden, bevorens volgende dispositie hadde gemaect: Bevelende dan voor eerst syn diergekofte (*'duurgekochte'?*) siele in de Barmhertigheit Godes door de verdiensten Jesu Christi, ende syn lichaem de aerde tot een

eerlycke begraffenis nae Staets gebeur. ende
tredende tot de dispositie syner tydelicke goederen
soo bekende en belede hij testateur tot Erfgenaem
van alle syne goederen geinstitueert te hebben
synen eenigen soone de Heer Carel Ferdinand
van Kniphuisen ofte bij desselfs voor afsterven
syne nae te laetene kinderen de sterfdag belevende:
Ende om dat het geslachte van Kniphuisen in
Luyster ende Eeren mag verblyven, ende meerdere
andere redenen hem testateur daer toe moveerende
soo hadde hij comparant geordonneert dat syn capitael
tegenwoordig possideerende op de Baronye van Knip (NB pas in 1694 werd Georg Wilhelm graaf)
huisen uitstaende | en wat hem daer van als
anders noch aenerven mochte | alsmede alle syne
staende houwelyck aengewonnene goederen, ten
ewigen daegen boven de vierde, vyfden en de voorts
meerden tot in den hondersten graet, en de daer
en boven, (de wereld soo lange bestaende) bij
malkanderen onverscheurt, onverdeelt ende
annex sullen blyven, tot dien eynde expresse by

desen renuncieerende (= *afziende van*) Authenticae de Restitutione (= *herstel, restauratie*) fidei
commissi ende op eene alleen vererven, als op den
outsten filium (= *zoon*) sive heredem masculum (= *of mannelijke erfgenaam*) en de het
mannelycke Oor (= *nakomeling*) ontbreeckende ad majorem natu
filiam (= *op de oudste dochter*) vervallen ende vererven, het sy ex linea
recta (= *in rechte lijn*) ofte schierkomstig (= *in de toekomst*) in transverse (= *dwars*), sine
ulla detractioe (= *zonder enige mindering op*) Quartae Trebillianicae Falci-
diae vel legitimae (= *van de falcidia-wet**), nochtans in dier voegen (= *op die manier*)
dat de dessendent in linea recta altoos gepraefe-
reert sal werden voor den outsten op de straet
gelyck ende op deselve maniere sulks by het Key-
serlycke Hoff-gerichte tot Weenen in dier voege

* *Falcidia lex* = het wordt de erfflater verboden om meer dan driekwart van zijn nalatenschap aan legaten weg te schenken. Een kwart, de 'quarta Falcidia', blijft sowieso als wettelijk erfdeel aan de erfgenaam voorbehouden.

gelycken cas met het fideicommis ende Heerlickheit
Luts-borg in Oost Vrieslandt in faveur van den
Heer Dodo van Kniphuisen finalycken is ge-
decideert; mits dat alleene van dese fideicommis
goederen van den possesseur alsdan sal uitgekeert
worden aen de gesamentlycke syne jongere Broede-
ren ende Susteren een summa van vijffduisent
Car gl. eens voor al. Verders verklaerde Compa-
rant syner voornoemden Soon ende by voor
afsterven syne kinderen als boven tot eenige
Erfgenaem te hebben geinstitueert, ende aen
deselve alle die voorhene gespecificeerde goederen
gemaect hadde sub Conditionibus (= *onder de voorwaarden*) / gelyck
hy vooren is ende hy nae aengewesen wert /
die hij summa industria (= *met de hoogste ijver*) door Godes segen by
malkanderen gebracht ende gemesnageert hadde
alsoo de Nijenoortse goederen voor syner Comparanten
trouwdag met soodane swaere schulden ende Capitalen
syn beladen geweest, en de geduirende des Comparanten

- - - - -

houwelyck alle dese capitalen ende schulden syn afge-
losset, soo kunnen en moeten oock de Nyenoortse
goederen ten regarde der betalinge van de schulden
waer mede deselve goederen beswaert waeren;
voor het grootste gedeelte voor aengewonnen
goedt gereeckent werden, om daer van soodanige
als dese dispositie (selfs door versoeck ende consent
syns soons ende eenigen Erfgenaems) te kunnen maecken,
Dienvolgens soo sal deselve aen de welke hy alle
dese goederen annex gemaect ende verervet,
daer van tam plenum dominium (= *dus volledig beheer*) niet hebben,
dat hy deselve in het geheel ofte voor een
gedeelte sal mogen verkopen, verpanden, versetten,

weg-geven, beswaeren ~~ofte op eenigerhande~~
aut aliquo onere aut servitute (= of door enige last of dienstbaarheid) graveeren (= verzwaren?),
ofte op eenigerhande maniere, veralieneeren (= bezwaren, belasten)
mocht hebben sal, ende alle syne successeuren in
het fideicommis oock voor de aenveerdige
deser goederen aen de Hooge Justitie Caemer
deser provincie van Stadt en Lande sich by
Requeste moeten adresseeren ende onder handt-
tastinge (= belofte door handoplegging) sich daer toe ~~verbinden~~ verplichten,
dat hij ofte sy ter contrarie niet en sullen doen,
als daer toe geen macht hebbende, ende van
onwaarden ende krachteloos houdende het geen
daer tegen ondernomen mochte worden, met
versoeck dat door de Hooge Justitie Caemer
publicatie mogen werden gedaen van desen
testamente ende daer in gemaecte fideicommis
op dat door onkunde (= onkunde) daer van de eene ofte de
ander geen schaede mochte komen te lyden: Noch
verklaerde Comparant syn uiterste wille te
wesen, dat bij aldien tot eenigen tyden

de mannelycke erfgenamen quaemen te defailleeren (= in gebreke blijven), dat
alsdan de outste dochter anders niet als een wettig
geboren van de familie van Kniphuisen, ende die
vam de waere gereformeerde religie is, sich sal
mogen verhouwelycken ofte by default (= gebrek aan) van sulcke
bequaem persoon ten minsten aen een andere
oude Adelycke familie met approbatie (= goedkeuring) haerer
ouderen ofte voormoderen (voormoderen = voogden), mits dat alsdan
gelyck voor heene gemelt is, deselve persoon sal
moeten syn van de waere gereformeerde religie
ende aennemen de naem van Kniphuisen ende
des Comparants wapen voeren.

Ende by soo verre, dat Godt genadelyck verhoede
deese geheele familie quame uit te sterven,
ende de fideicommis goederen op de naeste van
een ander familie quaemen te vervallen; wilde
de Testateur, dat alsdan deselve Erfgenamen mede
dese dispositie onderworpen sullen syn ende daer
en boven by verbeurte der Erffnisse als
vooren, sullen aennemen, voeren ende onder-
teecken de name van Kniphuisen mits
voerende het selve wapen van den Heer Compa-
rant: Dat oock nog geen ander possesseur van
alle de voerss: goederen sal werden geadmitteert (= *toegelaten*),
als die mede van de waere gereformeerde religie
is, ende daer van publyeque professie doet.

Ende alsoo Comparant wegen syn Heer Vaeder *(dit rode stuk ontbreekt in 1698)*

sal: noch aen de Armen verplicht is voer syn quota
met vyftynhondert Car. gl. soo wilde deselve
dese summa noch verhoogen tot ~~vyfduisent~~
twee duisent vyffhondert gl.

Capitael, ende ten eersten ende nae gelegenheit
voor dit Capitael inkoopen soo veele Landen ofte
plaetsen in Vredewolt ende de huyren daer van
tegens vier per Cento in plaetse van soo veele
Renten daer toe affecteeren (= *toewijzen*), soo nochtans dat de
Landen hier nae in huyre verminderende by de Erf=
genaem het mindere niet gesuppleert (= *aangevuld, bijbetaald*) sal werden,

- - - - -

ende dat de Landen in huyre vermeerderende
het overschietende niet voor den Erfgenaem
sal syn, maar komen ten behoeve der Armen.
Sullende nochtans de eygendom ende alle gerech-
tigheden van sodane landeryen ende plaetsen
verblyven, tot syns ende desselfs successeurs

profyt ende de vrye uitdeelinghe, als oock de
aflossinge des voorn: Capitaels. mits dat desen
laesten ende desselfs naevolgeren gehouden sullen
syn nae syns Comparanten Versterf daer van
alle jaeren aan de Hooge justitie Caemer oprechte
aenwijsinge te doen aen wat Armen dese huyren
ofte Renten geemployeert ende betaelt syn, by
aldien des Comparanten intentie dien aengaende
voor syn versterf niet bereyckt en mochte syn,
in welken gevalle oock syne respective successeurs
als boven Landen in Vredewolt sullen mogen
kopen tegen vier per cento.

Wyders verklaerde testateur te begeeren, dat syne
Lieve huysvrouw Vrouw Anna van Ewssum haer
leven lang lyftuchts wyse sal besitten alle syne
testateurs aengewonnene goederen; Edoch alles
onvermindert de begiftinge in houlyx contracten
gedaen en revoceerde hier door

*(in 1698: 'de Hoog en Welgeboren Anna van Eúsum
Gravinne van Kniphuisen)*

wel expres alle voorgaende

Testamenten. Codicillen, Fidei

Commissen, en in 't generael

alle Útterste Willen, soo

eenigsints moghten gemaakt

sijn, off schoon daer in de

Claúsúle derogatoir (= *afwijkend*) moghte

vervattet sijn, en in specie

De Dispositie bij de Hoge

Justitie Caemer deser provincie

opgerichtet in dato den 22

Julij anna 1692. Verklarende

alleen bij dese sijn Útterste

Wille te persisteren,

Verders is voor ons mede gecompareert de Heer Carel

(in 1698: 'de Hoogh. en Welgeboren Heer

Ferdinant van Kniphuisen verklaerende in bovenstaende testamentaire dispositie synes Lieven Heer Vaeders ende daer in gemaecte fidei-commissen te bewilligen ende te consenteeren aen-nemende sich daer nae punctuelycken te sullen reguleeren.

Carel Ferdinand Graaf van Kniphuisen)

De testateur, opgemelt hyr mede syne uiterste wille sluitende begeerde, dat deselve nae den besten ende favorabelsten rechte mogen bestaen, ende mede in het besonder ingevolge het een ende viertigste atikel van het derde boeck Ommelander Landrecht ende alle verdere rechten. Ende tot executie

van voorn: testament versocht deselve testateur de Heeren van de Hooge Justitie Caemer deser provincie om te willen syn executeurs van

desen testament, F *(het hiernavolgende ingelaste stukje - F - staat er in 1698 gewoon bij)*

F voor soo veele de aengewonnene goederen in dese provincie aengaet ende belangende ~~de Co belangende~~ het voorgem. Capitael op de Heerlickheit Kniphuisen, de twee naeste aenverwanten mans personen van Comparants Vaders syde.

ende dat nae de doot

des testateurs wille doen bevorderen.

In oorkonde der waerheit ende vestenisse (= zekerheid) deses en syn hyr van twee gelyckluidende instrumenten gemaect synde het eene aen de testateur uitgelangt ende ende het ander by onse Hoge Justitite Caemer gebleven, om bewaert, opgesloten ende daer nae de executie van het testament schyrkomstig gedaen te kunnen werden.

(het stukje In oorkonde... t/m ...vestenisse deses ontbreekt in 1698, net als het het woord instrumenten)

(in 1698: ...gemaakt, sonder argelist, dat oirconden wij met onsen Stadts Zegúl gegeven in den Jaere duúisent seshondert agt en 't negentig den tijnden Majj.

Doe Johan de Drews, Menso Alting,

Reneke Büsch en Reijnold Clinge

Aldus belyet ende ingenomen den tweeentwintigsten julii 1692 Borgemeesteren waeren onser Stadt ende by de belyeren mede vertheyckent.

GG v Kniphuijsen Nienort

Twee gelyckluidende
exemplaren

Onderaan het testament van 1698 staat nog dit:

|onderstont:|

R: Büsch

De originele
deses was op francijn
geschreven, en met een
groen Stadts onder-
uithangent Zegúl
bevestigt.

ter Ordonn: der H:

Heren Voorschr:

R: Ten Winckel

Secret(*aris*)

Desen met sijn principaele geconfereerte is accor-
derende bevonden in Groningen den 25 April 1733

Dr HF Entrúp

Secret(*aris*)

*(In hetzelfde archiefstuk als het testament van 22 juli 1692 staat
nog deze tekst over de 'Kniphausen hawk':)*

1.

Georgius Wilhelmús S.R.I. Comes a Kniphuisen

Dns(?) Nienortae at Territorý Vredewoldiae

Heeft desen Arent of drinckbeecker geordineert om tot gedachtenisse altoos bij den possessor des huises en heerlicheit Nienoort te verblijven, als verbeeldende een roden Arent, sijnde het stamwapen van en der Alderoudsten adelycke geslachten van den Oort nú Nienoort genaemt 1697

2.

Titulus ut supra (= *titel als boven*)

Heeft desen drinckbeecker geordineert om tot gedachtenis altoos bij den possessor des huises en heerligheit Nienoort te verblijven 1697

Testament van 1706

Gerard Horenken in
de Zeerijp, t Zand, Leermens en 't
Eenúm, Jonker en Hovelink,
mede Hooftman Van de Hoge
Jústitie Caemer deser provincie
Van Stad en Lande &c: betúige
met desen openen Versegelden
Brieve dat persoonlijk voor mij
gecompareert is de Hooggeboren
Heer Georg Wilhelm Grave van
Knijphüjzen, Heer van Nienoort
en des Landes Vredewolt, gaande
en Staande, ende sijnes verstants
wittigh, Verklarende dat also hij
Comparant in sijn vorige Testament

En Fidei Commis van den 10 May
1696,/ hetwelke nog in alles Confir-
meerde voor so Veele dese niet Contra-
rieerde:/ had laten inflúeren soda-
nige periode beginnende nog
Verklaare Comparant, en eindi-
gende des Comparanten Waepen
moeten voeren, en deselve periode
bij zijn Comparanten Leeven en
approbatie (= goedkeuring) waere komen te Cesseren (= eindigen),
door het Houlijk van sijn Soons
oútste Dogter met Graaf Anton
Van Aldenbúrg, nog (ver)klaarde
de Heer Comparant sijn Útterste
Wille te weesen, te Legateren en (ver)maken

An sijn Liefste Kleijndoghter
Anna Geboren Gr: van Kniphúij-
sen en Gravinne van Aldenbúrg
van sijn natelatene júweelen
principalijk de grote Diamanten
Gaspe (= *gesp?*) met het kleijn Croentijn (= ?)
daar beijde met 82 Diamanten
beset, een Massijff Góuden Degen
met 23 Diamanten beset, 20
silveren Litsen (= ?) en elk met elf
kleijne Diamanten beset, en aan
het geheng (= hengsel) van voornoemde degen
behorende, als mede ter dispositie
van sijn Lieve Gemalinne de
Grootste en beste Diamanten

Ring met een kleinder Gaspe
met omtrent 20 Diamanten
besett en an sijn schoondoghter
de Vrouw van Vredewolt ver-
maakt hij Comparant mede een
diergelijke Gaspe met omtrent 20
Diamanten beset, en nog daar en
boven vier Diamanten knopen,
elk een met seven Diamanten
te samen 28 Diamanten steenen,
vorders dat Zijn Zoon de Heer
van Vredewold soude mogen
tot sig nemen des comparants
2 Horologien Goút en Silver, het
Goúden Etúit of koker en Schrijftavel

Met goúd beslag, alles
úit sijn sack, blijvende des Com-
parants Cabinet op de Nienoord
in die Staat, als het bij sijn Ver-
sterff bevonden wort, Wijders ver=
klaarde hij Comparant dat also
hij gedúirende zijn Voormonder-
schap (= *voogdij*) van sijn doenmaelige Púpille
Jonk: Evert van Litloo (*bedoeld is 'Lintelo'*) /: als daar-
toe Veniam Aetatis (= *officiële akte van meerderjarigheid*) van de Vorst
van Oostvrieslant, alwaar het
goed de Klinge bij Witmont
geleegen bekomen hebbende :/ ge-
coft (= *gekocht*) hadde, het voorn: goed de
Klinge genaamt, en voorts daar-

Op hadde betaalt dartijn hondert

Car~: gld: mits daar beneffens op
sig nemende gelijk in de koopbrief
staat vermeldt denselven Púpille
te gúaranderen voor sodanige
penningen als de prinsesse /:
Júliane /: nagelatene Dochter
van Vorst Enno Lodewick
van Oostvriesland an des
voorn~: Púpille Vaeder Sael (= *zaliger, overleden*):
anno 1683 hadde verschoten (= *overgedragen?*),
na sijn beste onthoút ter Somma
Viertijn Hondert Rijxdaalder Oost-
vries gelt, waar op allene twee, à,

Drie jaeren Renten
maar betaalt zijn van des Púpille
vrouw Moeder Sal (*zaliger, overleden*): waar van de
naricht an de Heer van Vredewolt
gelaeten is, en dog dat hij Com-
parant in sijn voorn~: Pupille
Keús hadde gelaeten, dat soo
wanneer zijn vollenkomen Oúder-
dom van vijff en twintig jaeren
hadde bereikt, om het goed de
Klinge wederom tot sig te ne-
men, en de Koopbrieff met het
voorn~: garand te vernietigen, ofte
het daar bij te laeten verblijven,

In welken eersten cas hij Comparant
dan koste (= *kon*) toestaan, dat de voorn~:
van hem betaalde dartijn Hondert
Car~: gld: Capitaal, als mede wat

hij van 't besit de Anno 1699
an onderhoud, verbeteringe en
anders daar in hadde gedaan,
tegens den Ontfang des húiren
van 1699 anvang nemende,
mogte gecompenseert blijven,
als wan hij die daar tegens
als Lijftogts wijse genoten hadde,
so souden des Comparants
Erffgenaemen na sijn Overlijden

Sulcks ten Overvloet als nog
an voorn~: Heer Lintloo prae-
senteren, bij aldien hij Comparant
bij sijn Levent niet mogte met voorn:
Princesse over dese Schúlt accordeert
sijn, nog verklaarde hij Comparant
sijn Úitterste wille te wesen, an arme
Franse Refúgies te legateren, een
Capitaal à tijn dúisent Car~: gld:
in diervoegen an hijr volgende personen
in twee Classien te verdeelen, als
van de eerste Classe No: 1: an de
Ordre van 'S Joris Geseltschap in
den Haag, daar hij voor dúisent
gld: an Arme Refúgies tot dispositie

Van de Heer praesiderende van
dat Collegie geteikent, hadde, en de
rente daar van à vijff per cent sijnde
vijftigh Gld: en sal dat voornoem-
de Capitaal niet mogen werden opgesezt,
No: 2: an Mons~r: de Búde en sijn

Vrouw in Groningen vijftig gld:

no: 3: Madem: Elisabeth Baúchaval

vijftig gld: No: 4: de Weduwe Maillart

vijftig gld: No: 5: Madem: Baúcherat

vijftig gld: No: 6: Madem: du Pera

vijftig gld: No: 7: De Wedue van

Capitain Bruno Sal: Margretha

Barkersdorff vijftig gld: No: 8: Madem:

Olivier la Mere vijftig gld:

2de: Classe voor Túrff tot Bran-

dinge 1: an de Wedúe Belin 10 gld:

2: de Wedúe Barotteaú de Moed

tijn gld: 3: De Wedúe Epine tijt gld:

4: Madem: La Touche tijt gld: 5:

an mijn knegt Belin so lang op

de Nienoord in dienst blijft tijt

gld: 6: item desgelijken an mijn

Knegt Tijleman tijt gld: op de

selfde conditie 7: Madem: Marten

Búlo tijt gld: 8: Madem: Rosan

tijt gld: 9: Mons~r: Músson tijt

Livres, 10 Mons~r: Gúerin Mattre

d' Ecole tijt livres, alle dese boven

Boventaande achtijt personen

soúden het voornoemde pensioen

trekken gedúirende haar Leeven

lang, en na alle derselver Versterf

tot sijn comparants Lieve Gema-

linne ofte Erfgenaemen Dispositie

staan an andere het sijn Franse

of dúitse te verdeelen in Vredewold,

met de Expresse Conditien, i. dat so
wanneer daar jemant van de
eerste Classe kwaame te verster-
ven, de eerste na de No: des
2de: Classe, en so vervolgens in
derselven plaatse treden sal, en de
tijn gld: van túrff accresseren, (= *groeien, toenemen*)

An de overige van de 2de: Classe,
als mede ook wanneer daar
jemant van de 2e: Classe comt
te sterven, 2: dat alle de voor-
noemde pensioenen der beijde
Classen, alle jaren na des Compa-
rants versterff voor den i novem-
ber of andersints dúbbelt súllen
betaalt worden, 3: verklaarde
hij Heer Comparant sig expres
voor te houden bij sijn Leven
alle dese bovenstaande pen-
sioenen en personen na sijn
believen te veranderen met een
apart versegelt en ondertekent

Geschrift, te deponeren bij
het Frans Consistorie, of Voor-
standeren der Armen, hetwelke
dan deselve Kragt hebben sou-
de, als waar in dit Testament
mede geinsereert, Na des Com-
parants Versterff soude desselfs
Lieve Gemalinne de Dispositie
der voornoemde Renten daar van

hoúden en daar toe emplojeren,
voor so veel nodig de jaarlijkse
renten van een Capitaal à tijn
dúisent gld: hetwelke hij Comparant

Tegenswoordig gereet hadde,
om het ^{sij} op sijn Soons Lijff
en desselfs twee Dogteren (*Josina Geertruid en Charlotte Maurice, naast oudste dochter Anna W.*)
nader te nomineren met
den eersten te beleggen, ofte
de nog resterende Capitalen
van deese Somma daar mede
af te betaelen, ofte jets
anders daar voor na gele-
genheit an te kopen, waar
meede hij Comparant dan
over de Hondert en Vijftig
Dúijsent Gúlden op sijn
Troúwdag an Schúlden

Bevonden /: gelijk in een ver-
pitsierde (= *verzegelde*) dose G: W: in de ijsere
Kiste in de Garderobe te sien :/
alle betaalt heeft, en daar en
boven omtrent de Vijftig
düijsent gúlden nog an 't Nie-
noortsche Hüijs en Hovingen
vertimmert, en niets daar
toe opgenomen is, in Oirconde
der Waarheit en Vestenisse
deeses sijn hijr van twee ge-
lijklúidende Instrúmenten

gemaakt, zijnde het eene

An de Testateúr útge-
langt, en het ander op
desselfs begeerte bij de Hoge
Jústitie Caemer gebleeven
om bewaart, bij het voor-
gaande opgesloten, en daar
na de Execútie van beijde
voornoemde Testamenten
schierkomstig gedaan te
kunnen worden, en is dit
alles beliet, en ingenomen
van mij ondergeschreven
Joncker en Hovelinck

En heb mijn Angeboren
Adelijken Zegúl daar an
gehangen, met onderteikeningen
der navolgende twee ge-
túigen, specialijk hijr toe
versogt, als Johannes Son-
nema, en Frits Maúrits Schúil,
actúm (= *opgemaakt, geschied*) Groningen, anno seven
tijnhondert en ses den twin-
tigsten December.

/onderstont/

G: Horenken. J: Sonnema als ge-
túige hier toe speciaal
versogt.

F: M: Schúil als'
Getúige hier toe (*ver*)sogt

De principale
dese was op Fran-
cijn geschreven en
met een Uithangent
Zegúl van roden
Wasse bevestigt.

Coll: accord:
Mercürij den 19 febr: 1710.
H. Lant
Secret.
Coll: accord:
H: M: Appiús
Secret.